

Motion till riksdagen 2025/26:761

av **Peter Hedberg m.fl. (S)**

Stopp för det storskaliga fisket efter sill och strömming i Östersjön

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det storskaliga fisket efter sill och strömming stoppas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Strömmingen i Östersjön utgör födobas i ekosystemet och är därför en art som är föda för allt ifrån marina däggdjur till fåglar och andra fiskar. Försvinner strömmingen kan vi stå inför en av de största miljökatastroferna i Östersjöns historia. Över 90 % av allt sill- och strömmingsfiske bedrivs av det storskaliga industrifisket – ett fiske där fångsten blir fiskmjöl till laxodlingar, minkfarmer och kycklingproduktion. De största fartygen blir allt effektivare och större. Totalt fångar de 20 största fartygen 95 procent av fisken i Östersjön.

Den största delen av fisken som våra kustfiskare fångar går till humankonsumtion och inte djurfoder. Medan fisken de storskaliga trålarna tar upp mals ner och blir till foder så ger det småskaliga fisket oss surströmming, inlagd sill, rökt böckling och fisk i lokala butiker och restauranger. Idag används bara ca 10 procent av strömmingsfångsterna till matproduktion medan resten av fisken blir foder.

I Västernorrland har situationen blivit akut. Flera kustfiskare vittnar om att strömmingen blivit allt svårare att få tag på, och det traditionella surströmmingsfisket hotas. Surströmmingspremiären, som är en stark del av regionens kulturarv och turism, riskerar att försvinna om industrifisket fortsätter i nuvarande omfattning. Detta innebär inte bara en miljöförlust utan även en direkt ekonomisk och kulturell skada för bygden.

Ett kilo strömming som förädlas till surströmming har ett 36 gånger högre värde än samma mängd strömming som blir foder. I dag blir en bråkdel av fisken mat på våra bord, medan resten blir foder för lax, kyckling och mink. Dagens industriella fiske för foder är inte enbart en förlust för miljön utan även för samhällsekonomin. Det storskaliga trålfisket har inneburit och innebär en enorm ökning av strömmingsfisket som kraftigt

påverkat hela strömmingsbeståndet i Östersjön. Under vinterhalvåret vandrar strömmingen ut på djupare vatten för att övervintra och samlas då i stora stim. Dessa stim är med dagens moderna stora och effektiva trålare mycket lätta att finna och fånga.

Östersjöns ekosystem är redan hårt belastat av övergödning, syrebrist och miljögifter. Att då tillåta ett storskaligt industrifiske på en nyckelart som strömming riskerar att rubba hela näringskedjan. Om strömmingen försvinner minskar tillgången på föda för större rovfiskar som lax och gädda, men även för sjöfåglar och sälar. Konsekvensen blir ett kollapsat ekosystem där hela havets balans hotas.

De senaste åren har man tillåtit ett alldeles för omfattande strömmingsfiske med för höga kvoter i förhållande till beståndets status och utveckling. Priset för denna riskfyllda förvaltning är att det nu krävs kraftiga åtgärder för att strömmingen ska ha en chans att återhämta sig. För att rädda fisken i Bottenhavet och Östersjön krävs det att kvoterna sänks och att vi stoppar det storskaliga industrifisket. När våra fiskbestånd i Östersjön återhämtat sig är det fiske för humankonsumtion som ska tillåtas.

Det är inte rimligt att en resurs som är så viktig för människors matförsörjning, kultur och ekosystemens överlevnad till största del mals ner till djurfoder. Kustfisket måste värnas – både för lokala arbetstillfällen, för vår matkultur och för havets biologiska mångfald.

Peter Hedberg (S)

Peder Björk (S)

Anna-Belle Strömberg (S)